

Rezerваты przyrody – czas na comeback!

OCHRONA REZERWATOWA w woj. mazowieckim

Sławomir Chmielewski

Według stanu na 15.01.2017 w województwie mazowieckim było **189 rezerwatów** przyrody, o łącznej **powierzchni 19379,6 ha** (opr. własne). Stanowi to 0,55% powierzchni województwa (+1,1% zajmuje park narodowy).

Najmniejszy rezerwat, Łosiowe Błota, ma powierzchnię 0,32 ha, powierzchnia 29 rezerwatów ma mniej niż 10 ha, 42 kolejnych zawiera się w przedziale 10 do 30 ha, 67 między 30, a 100 ha, 24 między 100, a 200 ha, 27 mają powierzchnie ponad 200 ha, w tym największy Las Kabacki – 902,68ha, Ławice Kiełpińskie – 803 ha, Wyspy Świderskie – 572,28 ha, Dąbrowy Seroczyński – 550,15 ha, Wyspy Kazuńskie – 544,28 ha, Wyspy Zawadowskie – 530,28 ha, Wyspy Zakroczymskie – 528,42 ha, i kolejne 7 > 400 ha.

Co chronią mazowieckie rezerваты?

Rodzaj rezerwatu	Liczba	Powierzchnia w ha
leśny	117	10039,6
faunistyczny	24	6293,1
torfowiskowy	15	1123,6
krajobrazowy	7	857,5
wodny	7	555,2
florystyczny	13	337,3
nie określono	4	142,1
przyrody nieożywionej	2	34,1

**Na podstawie dostępnych materiałów niepublikowanych,
zawartych w opracowaniach zgromadzonych w bazie
Mazowiecko-Świętokrzyskiego Towarzystwa
Ornitologicznego zebrano dane dotyczące obszarów
kwalifikujących się do objęcia ochroną rezerwatową.**

**Zaproponowana lista jest otwarta
i wymaga uzupełnienia – prace w tym zakresie będą
prowadzone w roku 2017**

Projektowany rezerwat**Typ siedliska**

Adamów-Lipiny	buczyna z domieszką jodły
Dąbrowa poniatowska	ciepłolubna dąbrowa
Bartków Stary	dąbrowa świetlista
Garnek	dąbrowa świetlista
Kisieleczyzna	dąbrowa świetlista, grąd
Dzwonecznik	dąbrowa świetlista, grąd, dzwoniecznik wonny
Dzięcioły	grąd i łęg wiązowo-jesionowy
Niewiadoma (Wały Jaćwingów)	grąd i łęg wiązowo-jesionowy
Niwiski	grąd, dąbrowa świetlista
Jazień	grąd, łęg, głęboko wcięta dolina rzeki Przerytki
Toczna	ichtiologiczny (koza, koza złotawa, głowacz białopłetwy, różanka, śliz, piskorz, minóg ukraiński)
Leonów	lasy łęgowe i grądowe w dolinie Bugu
Promna - torfianki	lasy łęgowe, łąki świeże
Olszyny, powiększenie istniejącego rezerwatu	lasy łęgowe, ols, łąki świeże, łąki selernicowe
Przybyszewski ols	lasy łęgowe, olsy
Korzeń	łąki świeże
Żurawiniec	murawy kserotermiczne,
Murawy zakroczymskie	murawy kserotermiczne
Stara Warka	murawy kserotermiczne, wisienka karłowata
Kępa Czerska	ornitologiczny
Ławice Podgórzyckie	ornitologiczny
Piastów	ornitologiczny
Wyspy Kobylnickie	ornitologiczny
Wola Pobiedzińska - czyźnie	stanowiska rzadkich roślin łąkowych
Dębiny Piaseczyńskie	Starodrzew dębowy w wieku 200 lat

Trojan	starorzecza, łąki selernicowe i świeże, ciepłolubne murawy, łągi wierzbowe, grąd, ols
Wajkowska Wyspa	starorzecza, murawy, łąki selernicowe, łąki świeże, łąg
Kalinik	starorzecza, murawy, łąki selernicowe, łąki świeże, łągi
Kępa Drażniewska	starorzecze, łąki świeże
Cypel	starorzecze, łąki świeże, murawy psamofilne
Bagno Budnickie	torfowisko
Białe Bagno	torfowisko
Łopianka	torfowisko
Syberia	torfowisko
Żychowo	torfowisko nakredowe i mechowiska
Wielkopole	torfowisko przejściowe, mechowisko
Grodzisko	torfowisko,
Torfowisko Siekluki	torfowisko,
Wzgórza mącznicowe	wrzosowisko
Wydma - Podgórze	wydma śródlądowa, torfowisko
Wydma - Zachorzów	wydma śródlądowa, torfowisko
Żabieniec - Topiele	wydmy śródlądowe, torfowisko
Kolonia Łojków	zbiornik dystroficzny
Czarny Ług	zbiornik eutroficzny i dystroficzny
Torfisko	zbiornik eutroficzny z bogatą awifauną,

Perspektywa

docelowo – 234 rezerwaty o łącznej powierzchni – 29 100,41 ha,
tj. 0,82% pow. województwa

Rodzaj rezerwatu	istniejące		projektowane	
	N	pow. w ha	N	pow. w ha
leśny	117	10039,6	14	1981,92
faunistyczny	24	6293,1	5	5240,4
torfowiskowy	15	1123,6	8	675,8
krajobrazowy	7	857,5	3	313,47
wodny	7	555,2	8	1244,47
florystyczny	13	337,3	7	261,85
nie określono	4	142,1	0	0
przyrody nieożywionej	2	34,1	0	0
Razem	189	19382,5	45	9717,91

Najpilniejsze zadania

1. Weryfikacja terenowa prezentowanych obiektów o których wiedza jest niewystarczająca i/lub nieaktualna, uzupełnienie kart informacyjnych.
2. Eksploracja terenów najslabiej rozpoznanych tj. byłe woj. skierniewickie, płockie, ciechanowskie, ostrołęckie
3. Oszacowanie zasobów typów siedlisk przyrodniczych woj. mazowieckiego, celem określenia reprezentacji
4. Ocena stopnia zagrożenia i wskazanie obiektów najpilniejszych do ochrony, opracowanie ich dokumentacji i wniosków o ustanowienie rezerwatów.
5. Analiza koncepcji rozwoju sieci pod kątem potrzeb zagrożonych gatunków, dla których ochrony zabezpieczenie kluczowych siedlisk przyrodniczych jest niewystarczające.
6. Upowszechnienie informacji o stanie i potrzebach ochrony rezerwatowej (w tym wydanie i rozpropagowanie książki), budowanie grupy osób i instytucji wspierających rozwój sieci rezerwatów, kształtowanie opinii społecznej i jej informowanie.
7. Systematyczna realizacja założeń koncepcji, opracowywanie dokumentacji projektowych, lobbowanie za ich ustanowieniem, uzgodnienia z właścicielami i zarządcami terenu, wykupy gruntów z rąk prywatnych.
8. Upowszechnianie pozytywnych przykładów i sukcesów, budowanie pozytywnego wizerunku ochrony rezerwatowej.